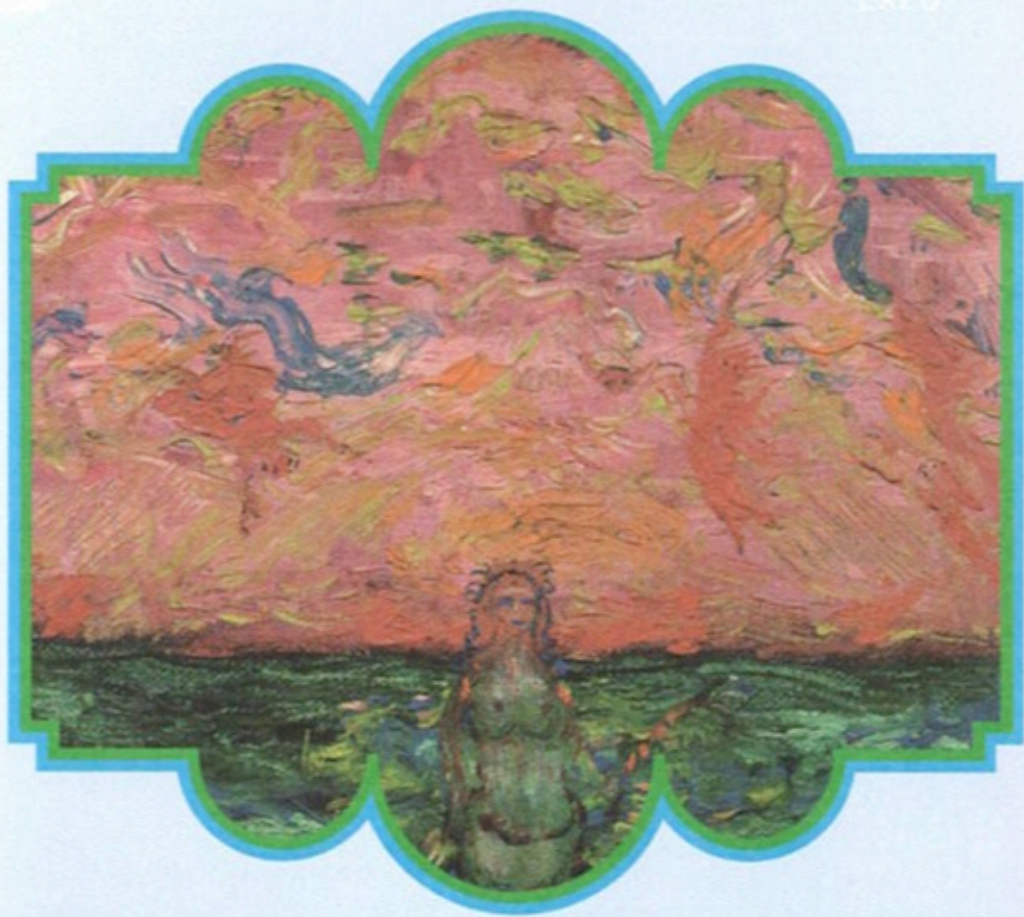


OOSTENDE  
DE STAD  
AAN ZEE

29.05 —  
27.10.24  
EXPO



OOSTENDE

Venetiaanse **ENSORS** Gaanderijen

**DENKBEELDIGE  
PARADIJS**

# ENSOR IS OOSTENDE & OOSTENDE IS ENSOR



Zeggen dat James Ensor onlosmakelijk verbonden is met de stad Oostende, is op z'n zachtst gezegd een open deur intrappen. Geen Ensor zonder Oostende, en geen Oostende zonder Ensor.

Maar hoe geraakten beiden zo met elkaar verstrengeld? Curator Herwig Todts legt tijdens de expo **'Oostende, Ensors denkbeeldige paradijs'**, door middel van een zorgvuldige, internationale selectie van schilderijen, ingekleurde etsen, foto's en andere documenten de unieke symbiose tussen de kunstenaar en zijn Stad onder de loep. En welke locatie kan daar beter voor dienen, dan de iconische Venetiaanse Gaanderijen, waarlangs Ensor zijn leven lang flaneerde?

James Ensor **De baden van Oostende**  
1890, - Kleurpotlood op paneel  
Collectie: Vlaamse Kunstscollectie, bewaard in KMSKA  
Foto © KMSKA

James Ensor **Zicht van Phosifé,**  
**Lumineuze golven en vibraties**  
1890, - Olieverf op doek | Collectie & foto © KMSKA



# OP DE BARRICADES



In Ensors oeuvre komen de pittoreske oude hoekjes of de pracht van de mondaine Europese badplaats misschien maar mondjesmaat aan bod. Maar in zijn teksten bezingt hij uitgebreid en in sprookjesachtige superlatieven het Oostende waar hij van droomt. Een droom waaruit hij ruw ontwaakt wanneer de schoonheid van zijn denkbeeldige paradijs wordt bedreigd door urbanisten, projectontwikkelaars, vivisectionisten en duinofoben. Als activist avant la lettre mobiliseert hij in het hele land vrienden en kennissen om de afbraak van het duinenkerkje in Mariakerke te verhinderen. Ensor verzet zich ook met hand en tand tegen de volledige afbraak van de zwaar beschadigde toren van de Sint-Pieterskerk, en tegen de plannen om de oude handelsdokken te dempen.

**Stap binnen in de Venetiaanse  
Gaanderijen en beleef Oostende  
door de ogen van James Ensor.**

James Ensor *De hoofdzonden overheerst door de dood*  
1904. – Ingekleurde ets  
Profoolsteekje | Foto © Steven Decroos

**EN** The relationship between James Ensor and Ostend is highlighted in the exhibition 'Ostend, Ensor's imaginary paradise', curated by Herwig Todts. During Ensor's lifetime (1860-1949), Ostend transformed from a modest seaport into a major tourist centre. Ensor's family ran a souvenir shop and rented rooms to visitors during the summer months. This was how he came into contact with fellow artists and admirers of his work. He was involved in local cultural life and co-founded the Compagnie du Rat Mort. Although Ostend rarely features as a main subject in his work, the city was an important source of inspiration for Ensor. When the city is portrayed, it is often topographically vague and not easily recognisable. Instead, the city turns rather mythological in his work. Ensor campaigned against the demolition of historical buildings and the modernisation of the city, defending his imaginary paradise against threats. The exhibition reveals the unique bond between Ensor and Ostend, where art and city shaped and influenced each other.

**ES** La relación entre James Ensor y Ostende se presenta en la exposición 'Ostende, el Paraíso Imaginario de Ensor', compuesta por el conservador Herwig Todts. Durante la vida de Ensor (1860-1949), Ostende pasó de ser un modesto puerto marítimo a un importante centro turístico. La familia de Ensor tenía una tienda de recuerdos y alquilaba habitaciones a veraneantes. Esto le permitió entrar en contacto con compañeros artistas y admiradores de su obra. Participó activamente en la vida cultural local y fue cofundador de la Compagnie du Rat Mort. A pesar de que Ostende raramente aparecía como figura principal en sus obras, la ciudad sí fue una fuente de inspiración importante para Ensor. Cuando retrataba la ciudad, a menudo era topográficamente vaga y no bien reconocible. La ciudad adquiere en su trabajo una naturaleza más mitológica. Ensor se movilizó contra la demolición de edificios históricos y la modernización de la ciudad, defendiendo su paraíso imaginario contra las amenazas. La exposición revela el vínculo único entre Ensor y Ostende, donde la ciudad y el arte se moldearon e influenciaron mutuamente.

**FR** La relation entre James Ensor et Ostende est mise en lumière dans l'exposition "Ostende, le paradis imaginaire d'Ensor", organisée par le commissaire Herwig Todts. Pendant la vie d'Ensor (1860-1949), la ville s'est transformée d'un modeste port maritime en un centre touristique important. La famille d'Ensor gère un magasin de souvenirs et loue des chambres meublées pendant les mois d'été.

C'est ainsi qu'il entra en contact avec d'autres artistes et admirateurs de son œuvre. Il était actif dans la vie culturelle locale et cofondateur de la Compagnie du Rat Mort. Bien qu'Ostende n'apparaisse que rarement comme personnage principal dans son œuvre, la ville a été une source d'inspiration importante pour Ensor. Lorsque la ville est représentée, elle est souvent topographiquement vague et difficilement reconnaissable. Dans son œuvre, la ville revêt plutôt un caractère mythologique. Ensor s'est mobilisé contre la démolition de bâtiments historiques et la modernisation de la ville, défendant son paradis imaginaire contre les menaces. L'exposition révèle le lien unique entre Ensor et Ostende, où l'art et la ville se sont façonnés et influencés mutuellement.

**DE** Die Ausstellung „Ostende, Ensors imaginäres Paradies“ wirft einen Blick auf die Beziehung zwischen James Ensor und Ostende und wurde konzipiert vom Kurator Herwig Todts. In Ensors Zeit (1860-1949) wandelte sich Ostende von einem bescheidenen Seehafen zu einem bedeutenden Tourismuszentrum. Ensors Familie betrieb einen Souvenirladen und vermietete Zimmer an Sommergäste. Auf diese Weise kam er in Kontakt mit Kollegen aus der Kunstszene und Bewunderern seiner Werke. Er war im örtlichen kulturellen Leben engagiert und Mitgründer der Compagnie du Rat Mort. Obwohl Ostende nur selten im Mittelpunkt seiner Werke steht, stellte die Stadt eine wichtige Inspiration für Ensor dar. Wo die Stadt dennoch einmal abgebildet wird, ist es relativ vage und nicht gut erkennbar. Sie tritt in Ensors Werken eher in einer mythologischen Form auf. Ensor stellte sich gegen den Abriss historischer Gebäude und die Modernisierung der Stadt und verteidigte auf diese Weise sein imaginäres Paradies gegen Bedrohungen. Die Ausstellung enthüllt die einzigartige Verbindung zwischen Ensor und Ostende, die dafür gesorgt hat, dass sich Kunst und Stadt gegenseitig geformt und beeinflusst haben.

## ADRESSE [DÓNDE](#)

Venetaanse Gaanderijen  
Zeedijk / Parijsstraat, 8400 Ostende

## HEURES D'OUVERTURE [HORARIO](#)

### ÖFFNUNGSZEITEN [/ 3 1 2 3 7 0](#)

**29.06.2024 — 27.10.2024**

Du mardi au dimanche | Dienstag bis Sonntag |  
Tuesday to Sunday | De martes a domingo  
10:00 - 12:30 & 14:00 - 18:00

également ouvert les jours fériés /  
auch an Feiertagen geöffnet / including on public  
holidays / abierto los días feriados

## TICKETS [ACCESO](#)

**€12,00 | vvk €11,00**

en ligne / online via / en línea  
[postenda.be/ensors-denkbeldje-paradijs](https://postenda.be/ensors-denkbeldje-paradijs)

telefoniquement / telefonisch / telefónico  
+32 (0) 59 25 81 41

réception / schalter / at the counter / mostrador  
Venetaanse Gaanderijen, UfTicket Ostend(e)  
Tourism Office Ostend(e)

## ACCESSIBILITÉ [ACCESIBILIDAD](#)

### ACCESSIBILITY [/ 3 1 2 3 7 0](#)

Les Galeries Viniennes sont heureuses de pouvoir accueillir les visiteurs à mobilité réduite. Si vous venez avec un accompagnateur, veuillez-vous inscrire à la réception des Galeries Viniennes, côté Zeedijk. Vous venez seul et vous avez besoin d'aide ? Appelez-nous (pendant les heures d'ouverture de l'exposition) au +32 (0) 59 80 13 30.

Besucher mit eingeschränkter Mobilität, die mit einer Begleitperson kommen, können sich am Schalter der Venetaanse Gaanderijen, Seite Zeedijk anmelden. Sie kommen allein und benötigen Hilfe? Rufen Sie an (während der Öffnungszeiten der Ausstellung) +32 (0) 59 80 13 30.

Visitors with disabilities who visit together with a companion are asked to report to the reception desk of Venetaanse Gaanderijen, Zeedijk entrance. Visiting on your own or need assistance? Call +32 (0) 59 80 13 30 during exhibition opening hours.

La Galerías Venecianas estarán encantadas de recibir visitantes con movilidad reducida. Si viene con un acompañante, preséntese en el mostrador de las Galerías Venecianas, lado de Zeedijk. ¿Viene solo y necesita ayuda? Llame (durante el horario de apertura de la exposición) al número +32 (0) 59 80 13 30.



# EEN DENKBEELDIG PARADIJS



Gedurende Ensors leven (1860-1949) transformeert de stad in snelreinvaart, van een bescheiden zeehaven tot een van Europa's belangrijkste toeristische centra. De familie van Ensor baat een souvenirwinkel uit en verhuurt tijdens de zomermaanden gemeubelde kamers. Onder de nationale en internationale gasten treft Ensor geregeld collega's, kenners en liefhebbers van zijn kunst.

Met veel plezier neemt James Ensor deel aan het leven in Oostende. Hij is lid van de Cercle Artistique en medeoprichter van de fameuze Compagnie du Rat Mort en de Oostendse Rotary. Toch komt de stad zelf maar zelden in zijn werk aan bod.

Naast zijn befaamde 'Oostendse types' — grote tekeningen waarin kleurrijke figuren uit de haven en volksbuurten de hoofdrol spelen — herkennen we in slechts enkele tientallen van zijn werken motieven uit het Oostendse stadsbeeld. Die motieven zijn vaak topografisch vaag en onnauwkeurig. Een correcte weergave van de bekende landmarks interesseert Ensor niet: in de etsen worden alle straten, dokken of zichten in en rond Oostende in spiegelbeeld voorgesteld. Ensors artistieke visie op zijn geboortestad komt het meest sprekend naar voren in het zicht over de daken van de huizen aan de Van Iseghemlaan, dat door het leven gaat onder de titel 'Zicht van Phnosië. Lumineuze golven en vibraties'. Oostende krijgt er een haast mythische identiteit.

## WAAR

Venetiaanse Gaanderijen  
Hoek Zeedijk / Parijsstraat  
8400 Oostende

## OPEN

29.06.2024 — 27.10.2024

dinsdag t.e.m. zondag

10.00 – 12.30 uur

14.00 – 18.00 uur

open op feestdagen

gesloten op maandag

## TOEGANG

Koop je je tickets online of in voorverkoop aan de balie van het Uitloket of Toerisme Oostende? Dan krijg je 1,00 euro korting op de toegangsprijs.

basisprijs           ADD € 12,00 | VVK € 11,00  
UITPAS             ADD € 2,40 | VVK € 2,20

Een overzicht van alle groeps- en reductietarieven vind je via [oostende.be/ensors-denkbeeldige-paradijs](https://www.oostende.be/ensors-denkbeeldige-paradijs)

## TOEGANKELIJKHEID

De Venetiaanse Gaanderijen verwelkomt graag bezoekers met een beperkte mobiliteit. Kom je met een begeleider, meld je dan aan bij de balie van de Venetiaanse Gaanderijen, zijde Zeedijk.

Kom je alleen en heb je assistentie nodig? Bel (tijdens de openingsuren van de tentoonstelling) naar het nummer 059 80 13 30.

## TICKETS KOPEN

### Online

Bij voorkeur koop je snel, gemakkelijk en veilig jouw tickets via [oostende.be/ensors-denkbeeldige-paradijs](https://www.oostende.be/ensors-denkbeeldige-paradijs)

### Telefonisch

Telefonische reservaties kunnen via het Uitloket op het nummer 059 25 81 41.

### Balies

Aan de onthaalbalie van de Venetiaanse Gaanderijen, het Uitloket en Toerisme Oostende.

## PLAN JE EEN BEZOEK AAN DE VENETIAANSE GAANDERIJEN?

Neem dan eerst even de website door zodat je probleemloos de tentoonstelling kan bezichtigen.

Of wil je de ervaring van 'Oostende, Ensors denkbeeldige paradijs' ook graag thuis beleven? Volg dan zeker de Facebook- en Instagrampagina van @OostendeCultuurstad

## ORGANISATIE & INFO

Dienst Cultuur stad Oostende  
Vindictivelaan 1  
8400 Oostende

[www.oostende.be/cultuur](https://www.oostende.be/cultuur)  
[@OostendeCultuurstad](https://www.instagram.com/OostendeCultuurstad)

Heb je vragen? Neem dan contact op met het Uitloket via 059 25 81 41 (enkel tijdens de kantooruren) of [uit@oostende.be](mailto:uit@oostende.be)

Organisator Dienst Cultuur stad Oostende

Curator Herwig Todts

Scenografie Pièce Montée Versingring Zwem

Cover James Ensor De geboorte van Venus | 1909. – Olie op canvas

Privécollectie, courtesy Christie's Cover foto © Christie's